

4. NAPIREND

Ikt.szám: 1072/2024

ELŐTERJESZTÉS

Inárcs Nagyközségi Önkormányzat Képviselő-testületének

2024. március 6-án 16⁰⁰ órai kezdettel tartandó nyilvános ülésére

- Tárgy:** Zrumeckzy Dezső Művelődési Ház és Könyvtár
2023. évi beszámolójának elfogadása /Könyvtár/
- Előterjesztő:** Ordasi Brigitta intézményvezető
- Az előterjesztés készítője:** Sutus Zoltán könyvtáros
- Előterjesztés tartalma:** Határozati javaslat
- Szavazás módja:** Egyszerű többség
- Megtárgyalja:** Integrált Hatáskörű Bizottság, Pénzügyi és
Gazdasági Bizottság

dr. Kucsera Bettina
jegyző

Zrumeczky Dezső
Művelődési Ház és Könyvtár **Inárcs**

2365 Inárcs, Bajcsy-Zsilinszky út 94.
Tel. 06 29 370 481
sutus.zoltan@zrumeczky.hu

Zrumeczky Dezső Művelődési Ház és Könyvtár **2023. évi beszámolója – Könyvtár**

Zrumeczky Dezső
Művelődési Ház és Könyvtár
INÁRCs

1. Rövid összefoglaló:

Inárcs Nagyközség közművelődési és nyilvános könyvtári ellátását az 1997. évi CXL. a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és közművelődésről szóló törvény alapján a Zrumeczky Dezső Művelődési Ház és Könyvtár végzi.

A működéshez szükséges biztos anyagi háttérrel a központi költségvetéstől a - „települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása” címen – kapott normatíva és a helyi önkormányzat költségvetési támogatása biztosítja. Ennek köszönhetően könyvtárunk állománya 2023-ban 347 db dokumentummal gyarapodott.

A könyvtár alapfeladatai közé tartozik, hogy mindenki számára biztosítja a különböző dokumentumtípusokhoz való hozzáférést, a könyvtárhasználókat segíti a digitális írástudás, az információs műveltség elsajátításában, az egész életen át tartó tanulás folyamatában.

E célok elérése érdekében gyűjteményünket a helyi igényeknek megfelelően folyamatosan fejlesztjük, megőrizzük, gondozzuk és rendelkezésre bocsájítjuk. A használókat tájékoztatjuk könyvtárunk dokumentumairól, részt veszünk a könyvtárak közötti információ cserében.

Állománygyarapításunk és dokumentumaink feldolgozása a gyűjtőköri szabályzatnak megfelelően folyamatos, és 2022-höz képest sokkal gördülékenyebb volt.

Az adott tárgyév során először csatlakoztunk a *Kultúrházak éjjel-nappal* c. országos eseményhez, az érdeklődő számára lehetőség volt kipróbálni könyvtárunk társasjátékait, felfedezni képregénygyűjteményünket, és egyáltalán ismerkedni könyvtárunk állományával, szolgáltatásaival. 2023-ban második alkalommal vettünk részt az *Országos Könyvtár Napok* programsorozatban. E sorozat keretében általános és tematikus könyvtárhasználati órákat tartottunk alsósoknak, a közfoglalkoztatottaknak, és az Inárcsi Rozmaring Hagyományörző Nyugdíjas Egyesület tagjainak. Mint minden évben, most is volt egy mottója ennek a kezdeményezésnek, amely a „*A könyv híd, a könyvtár összeköt*” volt. Foglalkozásainkat, óráinkat is e szlogen mentén terveztük meg. Szívmelengető volt, hogy azonosulva ezzel a jelmonddal községünk lakói önként hajlandóak voltak „kamera elé állni”, életszépítő idézeteket tartva maguk előtt, melyek aztán községünk buszmegállóiban, és hirdetőtábláin kerültek kihelyezésre, ill. montázsként Facebook oldalunkon is megjelentek. Szintén ennek a kezdeményezésnek köszönhető, hogy vendégül láthattuk Puskás Panni, író, akinek férje végett (Szivák-Tóth Viktor), már a találkozó előtt sem volt ismeretlen Inárcs. Könyvtári órákat összesen 10 alkalommal, a gyerekek körében igen népszerű könyvtári kincskereső-szabadulószerkezeteket 5 alkalommal, író-olvasótalálkozókat pedig 2 alkalommal szerveztünk. Másik író-olvasótalálkozónk meghívott vendégei

Molnár György, és Varró Dániel voltak. Ők egy rendkívül jó hangulatú zenés-irodalmi műsort reprezentáltak a mintegy 65 fő érdeklődő számára.

Összesen 19 könyvtárunkat valamilyen formában érintő foglalkozást, rendezvényt szerveztünk, amelyeken 404 fő vett részt. 2023-ban összesen 49 új fő iratkozott be könyvtárunkba. A korábbi években már bevezettük a „Könyvet házhoz!” szolgáltatásunkat, melyet kezdetben idősek, mozgásukban korlátozottak vettek igénybe. A koronavírus okozta járványhelyzet idején pedig számos olvasónk élt ezzel a lehetőséggel. 2023-ban a vírus már nem volt jelen mindennapi életünkben, de ezt a szolgáltatásunkat továbbra is előszeretettel használták olvasóink: 224 dokumentum került kikölcsönzésre ily módon.

Sikereink mellett nem szabad elfelejtkeznünk eredményeinket, céljainkat és a munkákat „jelentősen befolyásoló negatív tényezőkről” sem. Ilyen volt az év eleje, amikor egy ideig igazgató nélkül, majd megbízott igazgatóval működött a művelődési ház, valamint az, amikor művelődésszervezőnk felmondott. A humán erőforrás hiánya több munkával járt, nemcsak könyvtárunk, de a művelődési ház minden dolgozója számára.

2. Stratégiai célok végrehajtása:

Stratégiai céljaink közt szerepelnek: *az élethosszig tartó tanulás támogatása, a használók helyi igényeit figyelembe vevő közösségi programok és közösségi helyszínek biztosítása, a digitális írástudás fejlesztése, a helyi kulturális igények kielégítése, helyismereti gyűjteményünk fejlesztése, valamint könyvtárhasználati foglalkozások tartása, a legkisebb óvodáskortól kezdve a nyugdíjas korosztályig.* Röviden úgy fogalmazhatnánk, hogy évek óta azon dolgozunk, hogy egy minden tekintetben olvasóbarát könyvtárunk legyen, ahová az emberek, korosztálytól függetlenül, - örömmel járnak vissza.

Ezek a célok jellegükből adódóan hosszútávúak, amelyeket 2023-ban is legjobb tudásunk szerint próbáltunk megvalósítani.

3. Szervezet:

Az adott évben könyvtárunkban 2 fő dolgozott.

1 fő félállásban, 1 fő pedig teljes állásban.

Ebből 1 fő egyéb főiskolai végzettséggel, és szakirányú középfokú végzettséggel, 1 fő pedig, szintén szakirányú középfokú (segédkönyvtáros) végzettséggel.

4. Infrastruktúra:

A könyvtár fizikai terében nem történt változás.

Infokommunikációs eszközparkunk még 2021-ben lett felújítva, helyi rendszergazdánknek köszönhetően, azóta is folyamatos a karbantartás, szinten tartás.

2023-ban könyvtári óráink alkalmával, a korral haladva, több modern technikai eszközt is bevetettünk, amelyek korábban nem álltak rendelkezésünkre. Így például a művelődési ház hangtechnikájának segítségével a Tarzanos-dzsungeles könyvtári óránkon megidéztek az őserdők hangjait.

5. Gyűjteményi információk:

Gyűjteményfejlesztésünk évek óta az olvasóink igényeit figyelembe véve, az ő bevonásukkal történik. Olvasóink igényei mellett, mi magunk is tájékozódunk a könyves szakma újdonságairól. Így figyelemmel kísérjük a *Libri aktuális sikerlistáját*, valamint *különböző könyves blogokat*, a *Budapesti Nemzetközi Könyvfesztivált*, és a *Könyvhetet*, valamint a *KELLŐ* újdonságait is. Az utóbbi években rendszerint a Könyvtárellátó Nonprofit Kft-vel kötöttünk előnyös szerződéseket, melyek lehetővé teszik, hogy 28 %-os kedvezménnyel vásároljunk különböző dokumentumokat tőlük. Esetenként előfordul, hogy más könyvterjesztőtől is vásárolunk, pl. Libri, Bookline. Az elmúlt évekhez hasonlóan 2023-ban is befogadtuk az olvasók által ajándékozott könyveket. Az ajándékozott könyvek beletárolását mindig egy alapos szelektálás előzi meg. Azokat a könyveket, amelyek nem mennek át a rostán, vagy kihelyezzük a – nyitva tartási időben mindenki számára elérhető, - ingyenes könyvek polcára, vagy becsületkassza alapon „árusítjuk” őket községünk rendezvényein (családinap, falunap, adventi vásár). Könyvtárunk állománya jól elkülönülő gyűjteményekből áll. Ezek az úgynevezett „tematikus kiemeléseink”, (*új könyvek, szakácskönyvek, pszichológia, sport, idegen nyelvű, idegen nyelv tanulását elősegítő könyvek, képregények*). 2023-ban az *útikönyvek* kihelyezésünket megszüntettük, helyüket a *krimik* váltották fel. Ez a kiemelés lehetővé teszi olvasóink számára a könnyebb tájékozódást, mindenféle szakismeret (Egyetemes Tizedes Osztályozás) hiányában is. Így gyűjteményünk átláthatóbb, felhasználóbarát. Természetesen elegendő hely hiányában elsősorban az olvasóink körében népszerű témákat emeljük ki, így a szakirodalmi állományunk nagyobb része még mindig a fent említett ETO szerint van csoportosítva.

Gyűjteményfeltárásunkban nagy segítségünkre van a SZIKLA 21 nevű integrált könyvtári rendszer. Ezt a programot már 2019 óta használjuk, és nagy megelégedésünkre szolgál. Még 2021-ben elkezdtünk létrehozni egy olvasói adatbázist (amely bővítése mindig folyamatban van, hiszen minden évben vannak

új olvasóink), a programon belül, ezzel lehetővé téve a vonalkód segítségével történő kölcsönzést. 2022-ben ezt a programot összekapcsoltuk egy hőpapíros blokknyomtatóval, mely segítségével olvasóink pontosan látják a kikölcsönzött dokumentumok címét, és a kölcsönzési időt. Átlagosan egy újonnan beérkezett dokumentum 2 nap múlva már kölcsönözhetővé válik olvasóink számára. Gyűjteményfeltárásunk 2023-ban is kétféleképpen történt: manuálisan, a csoportos leltárkönyvbe, valamint digitálisan a fent említett programban.

Aktív állományvédelmi eszközökkel, gépekkel nem rendelkezünk.

Abban az esetben végzünk digitalizálást (pl.: régi fotók szkennelése) ha arra a lakosság részéről (vagy a Helyi Értéktár Bizottságtól) igény mutatkozik, de önállóan nem.

6. Szolgáltatások:

Ingyenes szolgáltatásaink: *beiratkozás, dokumentumok, folyóiratok helyben való olvasása, kölcsönzése, a kikölcsönzött dokumentumok lejáratí idejének meghosszabbítása (abban az esetben, ha más olvasó nem várakozik az adott dokumentumra), számítógép és internethasználat, általános vagy tematikus jellegű könyvtárhasználati óra, elsősorban alsós gyermekek számára, Könyvet házzhoz!, OPAC szolgáltatás.*

Fizetős szolgáltatásaink: könyvtárközi kölcsönzés.

Mivel könyvtárunk általános gyűjtőkörű könyvtár, esetenként előfordul, hogy egy adott témához, mélyebb szakirodalomra van szükség. Ez esetben az ODR (Országos Dokumentumellátó Rendszer) segítségével más könyvtárakból kölcsönözzük ki a kért dokumentumot. Ezt postai úton elküldik számunkra, mi értesítjük az olvasót, majd, amikor lejár a dokumentum kölcsönzési ideje (3 hét), visszaküldjük a dokumentumot. A visszaküldés terhét az olvasónak kell kifizetnie.

Programjainkkal, rendezvényeinkkel 2023-ban is elsősorban a fiatalabb korosztálynak kedveztünk. *Ennek főként az az oka, hogy szeretnénk elősegíteni a gyermekek rendszeres olvasásává (évi minimum 12 könyv) válását. Szándékunkban áll elérni, hogy az általános vélekedéssel ellentétben a gyermekek ne úgy gondoljanak a könyvtárra, mint egy unalmas helyre, hanem úgy, mint a lehetőségek tárházára. E folyamat egyik „eszköze” a könyvtárhasználati órák. Ezek lehetnek általános, vagy tematikus jellegű foglalkozások. Ahogy 2022-ben, 2023-ban is több osztály, vagy épp óvodás csoport önmagától jelentkezett be hozzánk egy-egy ilyen órára, amelyet nagy örömmel vettünk. A gyerekek körében még népszerű szolgáltatásunk a kincskeresés, ill. a könyvtári szabadulószoza. Mindkettőt egyfajta akadályversenyként kell elképzelni, ahol a résztvevők feladványok, rejtélyek segítségével jutnak el a következő feladathoz, majd végül a kincshez, vagy a kulcshoz.*

Az adott tárgyévben már nemcsak a gyerekek számára tartottunk könyvtári órákat, hiszen, egy-egy ilyen óra keretében látogattak el hozzánk a közfoglalkoztatottak, vagy az Inárcsi Rozmaring Hagyományörző Nyugdíjas Egyesület tagjai. Illetve itt is megjelenik a fentebb már említett „Kultúrházak éjjel-nappal” c. esemény, amely programelemei sokszínűségének köszönhetően akár az egész család számára nyújthatott remek kikapcsolódási lehetőséget.

2019 óta könyvtárunk, mint DJP pont (Digitális Jólét Program) is funkcionált. Ennek köszönhető, hogy időről-időre kölcsönkaptunk egy 3D-s nyomtatót. Az eszközre építve, annak segítségével korábban szintén tartottunk 3D nyomtató bemutató órákat, amelyek mind a gyerek, mind felnőtt olvasóink körében nagy népszerűségnek örvendtek. 2022 decemberében sajnálattal vettük tudomásul, hogy a DJP megszűnt. Elméletileg még mindig van rá lehetőség, hogy a nyomtató hozzánk kerüljön 2 hétre, sajnos ezt 2023-ban nem sikerült elintézni.

Honlappal nem rendelkezünk, de aktívan jelen voltunk a közösségi médiában (Facebook), ahol naponta posztoltunk idézeteket, felhívtuk programjainkra a lakosság figyelmét, kép és leírás formájában megosztottuk új dokumentumainkat. OPAC szolgáltatásunknak köszönhetően Inárcs Nagyközség honlapján böngészve, olvasóink online is kereshetnek könyvtárunk állományában. Még 2021-ben elindítottuk Youtube-csatornánkat. Ezen a csatornán egyelőre még kevés a tartalom, de mind a művelődési ház, mind a könyvtár részéről bővíteni fogjuk.

7. Minőségirányítás:

A minőségirányítás rendszerének bevezetése már évek óta kitűzött céljaink között van, amelynek segítségével a könyvtár működését minőségirányítási elvek alapján kívánjuk megszervezni, így fejlesztve szolgáltatásainkat.

A használói elégedettségmérés még nem bevett gyakorlat könyvtárunkban.

Az elégedettségmérés lezárása után kezdjük majd el az önértékelés folyamatát. Ennek segítségével fogjuk meghatározni erőseinket, gyengéseinket, és stratégiai tervet készítünk majd könyvtárunk minden területére vonatkozóan.

Ugyan papíron itt most csak pár szó esik a minőségirányításról, a valóságban ez egy hosszú, akár több évet átölelő szakmai folyamat lesz.

8. Tudományos kutatás és kiadványok:

Kifejezetten tudományos kutatást könyvtárunk nem végez. Természetesen előfordul, hogy egy-egy olvasó jobban el szeretne mélyedni községünk történetében, esetleg Inárcsból írja szakdolgozatát, amelyhez gyakran segítséget kérnek, így mondhatjuk, esetünkben ezt nevezhetjük kutató, ill. gyűjtőmunkának. Ilyen gyűjtőmunkának számít még, hogy gyakran kéri segítségünket a Helyi Értéktár Bizottság, ha egy-egy régebbi cikket keres a korábbi években megjelent helyi újság, az Inárcsi Hírmondók hasábjain.

Lehetőségeink szerint minden Inárcsot érintő kiadványt igyekszünk beszerezni, ezzel is bővítve helyismereti gyűjteményünket.

Könyvtárunk nem foglalkozik dokumentumok kiadásával.

9. Partnerségi együttműködések:

A partnerkapcsolatok megtartását és megerősítését 2023-ban is szem előtt tartottuk, hiszen kiemelkedően fontos közösség-szervező erővel bírnak.

Szorosan együttműködünk a KB35 Inárcsi Színjátszó Közhasznú Egyesülettel. Amikor lehetőség van rá, a társulat tagjai a művelődési házban próbálnak, és előszeretettel kölcsönöznek könyvtárunkból egy-egy darabjukhoz könyveket. Előfordult már, hogy egy adott dokumentum, mint kellék is megjelent valamelyik darabjukban.

Szintén jó az együttműködésünk a Helyi Értéktár Bizottsággal is, akik 2023-ban nem egy alkalommal, könyvtárunkban gyűltek össze tanácskozni.

Jó kapcsolatot ápolunk a helyi, Tolnay Lajos Általános Iskolával, valamint a Boglárka Néphagyományörző Óvodával is.

Időnként jelentős szakmai segítséget kapunk a Bessenyei György Művelődési Ház és Könyvtártól, Bugyiról. Valamint, - bár még írásos szerződésünk nincs róla, - az Újhartyáni Városi Könyvtárral is igyekszünk segíteni a másik munkáját.

Könyvtárunkban lehetőség van arra, hogy a középiskolások nálunk végezzék el a közösségi szolgálati munkát. 2023-ban minden eddiginél több, mintegy 21 diák élt ezzel a lehetőséggel, illetve 4 fő diákmunkást foglalkoztattunk a nyár folyamán.

Az adott tárgyévben 2 fő önkéntesünk volt.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei:

Inárcs Nagyközség Önkormányzatának havilapja, az Inárcsi Hírmondó 2023-ban is lehetőséget adott arra, hogy programjainkról, újdonságainkról beszámolhassunk a lakosságnak, illetve időszakosan könyvajánlókkal is felhívjuk olvasóink figyelmét a kínálatunkra. Aktívan használtuk közösségi oldalunkat (Facebook), ahol posztjaink mellett rendszeresen tartottuk is a kapcsolatot olvasóinkkal. Bár Youtube csatornánk még gyermekcipőben jár, reméljük idővel kinövi azt.

Becsületkasszás alapon, antikvár sátorral képviseltük könyvtárunkat 3 községi eseményen is: az INSZE (Inárcsi Nagycsaládosok Szeretet Egyesülete) családi napján, a falunapon, és az adventi vásáron is.

11.Összefoglaló a vármegyei hatókörű könyvtár által nyújtott szakmai segítségről:

A megyei könyvtár részéről a múlt évben is folyamatos volt a tájékoztatás a szakmával kapcsolatos változásokról, információkról. Több online konferenciát is szerveztek, melyek során értékes, hasznos információkhoz jutottunk hozzá a szakmát illetően.

12.Az energiaválság okozta változásokról:

Abban a szerencsés helyzetben voltunk, hogy 2023-ban az energiaválság annyiban érintette könyvtárunkat, hogy év elején, január hónap során 2 hetet zárva voltunk.

Inárcs, 2024. 02.26.

Készítette: Sutus Zoltán